

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Lidia Iurcovschi,
reprezentată de avocatul Eduard Melnic,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Lidia Iurcovschi împotriva Cristinei Cvacencova, intervenienți accesorii
Societatea Comercială „Mezerniuc Com” S.R.L. și Instituția Publică
„Agenția Servicii Publice” cu privire la declararea valabilității contractului
de donație, recunoașterea dreptului de proprietate, dispunerea înregistrării
dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-1260/23
NR. PIGD 2-21190065-01-2ra-05092023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a acesteia.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima Instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (A. Mocanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, R. Pulbere, D. Dulghieru)

03 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 decembrie 2021, Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cristinei Cvacencova, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Mezerniuc Com” S.R.L. (în continuare S.C. „Mezerniuc Com” S.R.L.) cu privire la declararea valabilității contractului de donație, recunoașterea dreptului de proprietate, dispunerea înregistrării dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a relatat că, la 15 februarie 1982, a încheiat căsătoria cu Victor Mezerniuc, ambii având domiciliul în s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxxxxxx, localitate în care aveau domiciliul și părinții acestuia, Gheorghe Mezerniuc și Natalia Mezerniuc, precum și fratele său, Vladimir Mezerniuc, care locuiau într-un imobil amplasat pe terenul cu numărul cadastral xxxxxxxxxx, cu suprafața de 0,2856 ha.

3. În baza contractului de donație din 24 februarie 1999, donatorul Vladimir Mezerniuc a transmis cu titlu gratuit celeilalte părți, donatarului Victor Mezerniuc doi ari de teren, parte componentă din terenul cu numărul cadastral xxxxxxxxxx și suprafața de 0.2856 ha, situat în s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxxxxxx, fapt confirmat prin decizia Consiliului local Chirca r-nul Anenii Noi nr.1 din 18 martie 1999, adoptată la cererea lui Victor Mezerniuc.

4. Astfel, în temeiul deciziei Consiliului local Chirca, r-nul Anenii Noi, nr. 1 din 18 martie 1999, și al autorizației de construire nr. 99 din 12 iulie 1999, eliberată de Biroul arhitectural Anenii Noi, pe terenul de 2 ari, obiect al contractului de donație, Victor Mezerniuc a edificat imobilul „Magazin-Bar”, cu suprafața totală de 74,4 m², evaluat la suma de 38.706 lei, a cărui recepție finală a avut loc la 28 februarie 2006, conform procesului-verbal nr. 080/30-06 din aceeași dată, fiind înregistrat cu numerele cadastrale xxxxxxxxxx.04 și xxxxxxxxxx.05.

5. Suplimentar, prin decizia Consiliului local al s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxxxxxx nr.8/12 din 24 august 2011, a fost dispusă legalizarea unei terase sub acoperiș anexată la ”Magazinul-Bar” cu o suprafața de 64,12 m².

6. Desfășurarea activității comerciale în bunurile imobile edificate în acest scop până la 03 iulie 2008, era efectuată de către Î.I. „V. Mezerniuc” înregistrată la 24 octombrie 2000, conform deciziei de fondare din 18 octombrie 2000, din contul căreia erau suportate cheltuielile de întreținere și achitare a impozitelor.

7. Având în vedere că bunurile imobile, „Magazinul-Bar”, cu suprafața de 74,4 m², și terasa sub acoperiș anexată acestuia, cu suprafața de 64,12 m², administrate în perioada de referință de către Î.I. „V. Mezerniuc”, au fost edificate din mijloacele financiare comune ale sale și ale soțului său, Victor Mezerniuc, pe terenul de 2 ari donat de fratele acestuia, Vladimir Mezerniuc, înregistrarea lor în Registrul bunurilor imobile s-a efectuat pe numele lui Vladimir Mezerniuc, întrucât părțile contractului de donație privind terenul respectiv erau obligate să autentifice actul juridic corespunzător.”

8. Așadar, reclamanta a susținut că în prezent, nu este posibil de autentificat contractul de donație a terenului de pământ cu suprafața de 2 ari, deoarece ambele părți ale actului juridic menționat au decedat, Vladimir Mezerniuc la 19 iulie 2016 și Victor Mezerniuc la 13 februarie 2016, iar pârâta Cristina Cvacencova, care este moștenitorul legal a lui Vladimir Mezerniuc, în baza certificatului de moștenitor legal nr.1794 din 03 martie 2017, nu recunoaște încheierea actului juridic menționat, fiind de opinia că este necesară încheierea unui contract de arendă sau contract de vânzare – cumpărare, fapt ce rezultă din referința acesteia la notificarea din 09 decembrie 2021.

9. De altfel, în opinia reclamantei, edificarea bunurilor imobile – „Magazinul-Bar”, cu suprafața de 74,4 m², și terasa sub acoperiș anexată acestuia, cu suprafața de 64,12 m² – pe care le gestionează și în prezent conform destinației lor comerciale, constituie dovada recepționării bunului imobil donat prin contractul de donație din 24 februarie 1999, precum și a dobândirii dreptului de proprietate asupra construcțiilor edificate. Întrucât aceste imobile au fost construite și exploatate pe terenul de 2 ari ce formează obiectul contractului de donație, actul juridic menționat este valabil, bunul fiind transmis donatarului la data de 24 februarie 1999, fapt ce confirmă executarea integrală a contractului.

10. De asemenea, întrucât terenul de 2 ari, obiect al contractului de donație din 24 februarie 1999, face parte integrantă din terenul cu numărul cadastral xxxxxxxx, având suprafața de 0,2856 ha, fără a fi delimitat prin stabilirea hotarelor, iar ea, în perioada 2000–2021, a achitat integral impozitul aferent bunului imobil identificat cu acest număr cadastral, aceasta confirmă suplimentar executarea în întregime a actului juridic dedus judecății.

11. Având în vedere cele expuse, Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, a solicitat declararea valabilității contractului de donație din 24 februarie 1999 încheiat între Vladimir Mezerniuc și Victor Mezerniuc privind terenul de 2 ari cu numărul cadastral xxxxxxxx situat în

s. XXXXXX, r-nul XXXXXXXXXX, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra acestui teren, a bunurilor imobile înregistrate cu numerele cadastrale xxxxxxxx.04 și xxxxxxxx.05, precum și asupra terasei sub acoperiș anexată la „Magazinul-Bar” cu suprafața de 64,12 m², înregistrarea dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile și obligarea pârâtei la compensarea cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat și costurile asistenței juridice.

12. Prin încheierea din 15 februarie 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” Serviciul Cadastral Teritorial Anenii Noi (în continuare IP „Agenția Servicii Publice” Serviciul Cadastral Teritorial Anenii Noi) (f.d.42).

13. În cadrul ședinței de judecată din 15 august 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a înaintata cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat declararea valabilității contractului de donație din 24 februarie 1999, încheiat între Vladimir Mezerniuc și Victor Mezerniuc privind transmiterea bunului imobil cu destinație pentru construcție în suprafață de 0,02 ha, identificat cu numărul cadastral xxxxxxxx, situat în s. XXXXXX, r-nul XXXXXXXXXX, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra acestui teren de 2 ari și asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale xxxxxxxx.01 (construcție comercială, prestarea serviciilor) cu suprafața de 62,6 m² și xxxxxxxx.02 (construcție comercială, prestarea serviciilor) cu suprafața de 64,3 m², ambele situate în s. XXXXXX, r-nul XXXXXXXXXX, înregistrarea dreptului de proprietate în Registrul bunurilor imobile, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat (f.d.76-78).

14. Prin hotărârea din 16 august 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Iurcovschi și s-a anulat măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea din 30 decembrie 2021 a Judecătorei Anenii Noi (f.d. 91, 94-97).

15. La 22 august 2022, Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a depus cerere de apel, iar la 29 noiembrie 2022 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 16 august 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cereri sale de chemare în judecată (f.d.100, 109-115).

16. Prin decizia din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic și s-a menținut hotărârea din 16 august 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central (f.d. 142-151).

17. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că hotărârea primei instanțe este legală și temeinică și urmează a fi menținută, întrucât instanța

de fond a elucidat corect circumstanțele cauzei, a administrat și apreciat probele în mod obiectiv și a aplicat corespunzător normele de drept material incidente.

18. De altfel, instanța de apel a relevat că Lidia Iurcovschi nu a prezentat niciun înscris care să confirme existența contractului de donație din 24 februarie 1999 între Vladimir Mezerniuc și Victor Mezerniuc, iar lipsa acestui act justificativ exclude posibilitatea declarării valabilității donației invocate.

19. În consecință, instanța ierarhic inferioară a respins ca neîntemeiate cererile subsidiare privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului de 0,02 ha și a construcțiilor aferente, înregistrarea dreptului în Registrul bunurilor imobile și obligarea pârâtei la compensarea cheltuielilor de judecată.

20. La 04 august 2023, Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d. 156-162).

21. În susținerea cererii de recurs, Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a indicat motivele de fapt și de drept invocate anterior la etapa examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând dezacordul cu decizia din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, deoarece actul judecătoresc emis de către instanța de apel este bazat, în mod exclusiv, pe aprecierea arbitrară a probelor, fiind interpretate și aplicate, în mod greșit, normele de drept conținute în art. 257 din Codul civil (în redacția din 26 decembrie 1964), prin care, contractul de donație se consideră încheiat în momentul, când bunul a fost transmis donatarului. Mai mult, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, respingând pretențiile sale, s-au limitat doar la invocarea unui singur argument, și anume că nu s-a confirmat faptul încheierii contractului de donație, însă nu au dat nicio apreciere probelor prezentate de ea, fapt, prin care, i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, întrucât nu este motivată soluția în conformitate cu jurisprudența națională și CEDO.

22. La 25 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Cristinei Cvacencova, IP „Agenția Servicii Publice” și S.C. „Mezerniuc Com” S.R.L., copia recursului declarat de Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat.

23. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimatele nu au făcut uz de dreptul lor procedural de a depune referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

24. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

25. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), enunță că:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

26. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

27. Recursul declarat de Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

28. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

29. Art. 432 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

30. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 04 august 2023. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 03 mai 2023 și expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la 04 iulie 2023, însă date despre recepționarea acesteia de către Lidia Iurcovschi sau reprezentantul acesteia, avocatul Eduard Melnic, la materialele cauzei lipsesc (f.d.152).

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

33. Astfel, procedura admisibilității recursurilor va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii acestora, la caz, 04 august 2023.

34. Din analiza recursului declarat rezultă că Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. a) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) lit. a) – neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, nu a stabilit că normele

aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

36. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție având în vedere că recurenta a invocat temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 04 august 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu le-a stabilit.

38. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

39. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

40. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

41. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

42. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de

drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

43. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic, ca fiind inadmisibil.

44. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Lidia Iurcovschi, reprezentată de avocatul Eduard Melnic împotriva deciziei din 03 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu